

МАТЕРІАЛИ. РЕЦЕНЗІЇ. ОГЛЯДИ

Рецензія на колективну монографію “Українське хореографічне мистецтво в контексті світової художньої культури (сучасний поліжанровий дискурс)” за заг. ред. О. А. Плахотнюка

Олександр КОЗАРЕНКО

*Львівський національний університет імені Івана Франка
кафедра філософії мистецтв,
вул. Валова, 18, Львів, Україна, 79008
e-mail: oleksandr.kozarenko@lnu.edu.ua*

Колективну монографію “Українське хореографічне мистецтво в контексті світової художньої культури (сучасний поліжанровий дискурс)” за загальною редакцією доцента О. А. Плахотнюка призначено для науковців у галузі хореографічного мистецтва, арт-терапії, педагогіки, спорту, викладачів і студентів закладів вищої освіти, тренерів, артистів, хореографів. Матеріал монографії сформовано кафедрою режисури та хореографії Львівського національного університету імені Івана Франка (факультет культури і мистецтв).

У колективній монографії розглянуто питання: формування напрямів, шкіл та осередків хореографічного мистецтва, що розкривають проблематику генезису хореографічного мистецтва в контексті суспільно-політичних та мистецьких тенденцій ХХІ століття. Розвиток педагогічної думки в контексті хореографії й опрацювання різноманітних педагогічно-психологічних методик з її вивчення. Звернуто увагу на важливість підготовки фахівців у курсі “Мистецтво балетмейстера”, що супроводжується новітніми тенденціями образотворення, виконання та сприйняття танцювальних творів, а також на важливість розуміння музичної складової хореографічного мистецтва, присвяченого питанню значення постаті в контексті розвитку хореографічного мистецтва утвердження процесів становлення українських педагогічних мистецьких новаторських пошуків особистостей провідних митців України, в тім числі Галичини, підносять значимість їх напрацювань становлення хореографічного мистецтва України.

Монографія є результатом багаторічної роботи викладачів, науковців-дослідників хореографічного мистецтва. Напрацювання були опрацьовані в різний час у наукових фахових виданнях, матеріалах міжнародних та всеукраїнських конференціях, що проведені кафедрою. Отримані в процесі творчої, наукової та педагогічної роботи, а також завдяки плідній співпраці з українськими та європейськими колегами-науковцями ці матеріали зібрано й доопрацьовано як підсумок діяльності над науковою темою кафедри.

Також дослідження є результатом роботи над науковою темою кафедри за період з 2017 по 2019 роки “Українське хореографічне мистецтво в контексті світової художньої культури (сучасний поліжанровий дискурс)” номер держреєстрації №0113U004174, що виконувалась у межах робочого часу.

Потрібно зазначити, що з перших днів діяльності кафедри наукове сприйняття мистецтва й культури постає на перший стратегічний план її діяльності. Так, вже у січні 2013 року доценти кафедри режисури та хореографії Олег Петрик та Денис Шариков розробили паспорт спеціальності “Хореографічне мистецтво (Хореологія)” з метою забезпечення можливості наукових досліджень та захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата і доктора наук у галузі мистецтвознавства за спеціальністю “Хореографічне мистецтво”. Рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України від 16 травня 2014 року було затверджено паспорт наукової спеціальності 17.00.08 “Хореографічне мистецтво”, за основу якого взято саме пропозиції кафедри режисури та хореографії Львівського національного університету імені Івана Франка (наказ МОН України № 642 від 26.05.2014 року).

Стратегічне завдання кафедри режисури та хореографії факультету культури і мистецтв Львівського національного університету імені Івана Франка – якісна підготовка фахівців нового покоління, створення гідних умов для навчання і праці студентів та викладачів у освітньо-науковому та творчо-мистецькому академічному середовищі – відповідно до законодавства України.

Монографія ознайомлює з широкою панорамою наукових досліджень професорсько-викладацького складу кафедри режисури та хореографії факультету культури і мистецтв Львівського національного університету імені Івана Франка.

Основними науковими спрямуваннями та напрямками дослідження хореографічного мистецтва були такі рубрики: пошук, збір та опрацювання матеріалів пов’язаних з хореографічною освітою та наукою в Україні; узагальнення наукових положень з теорії та історії хореографічної культури України та світу; цілісність хореографічного мистецтва та його місце в світовій художній культурі; формування методологічних засад хореології, етнохореології; розробка понятійно-категоріального апарату хореографічного мистецтва; вивчення хореографічного мистецтва (класичного, народного, сучасного, бального та інших видів танцю); з історії українського та світового хореографічного мистецтва; формування інноваційних методів підготовки фахівців хореографічного мистецтва України.

У рамках цієї наукової роботи кафедрою систематично проводяться науково-методичні семінари і засідання методичної ради професорсько-викладацького складу кафедри. Кафедра організовує та проводить всеукраїнські та міжнародні науково-практичні конференції з наукової проблематики, організовано студентський науковий гурток.

Ціллю монографії є служіння підготовки фахівців хореографії в їхньому мистецько-творчому, науковому та професійному зростанню. Опрацьовані матеріали слугуватимуть джерелом інтеграційних процесів практичної та теоретичної діяльності хореографів.

Зміст монографії містить декілька розділів з основ історії, теорії, методики та практики танцю.

Перший розділ книги “Формування напрямків, шкіл, та осередків хореографічного мистецтва” присвячено питанням генезису хореографічного мистецтва в контексті суспільно-політичних та мистецьких тенденцій ХХІ століття, що дасть можливість скласти загальну картину тенденцій розвитку танцювальної культури сьогодення.

Другий розділ “Розвиток педагогічного судження в контексті хореографічного мистецтва” опрацьовано різноманітні педагогічно-психологічні методики з вивчення хореографії. Звернуто особливу увагу на важливість підготовки фахівців в курсі “Мистецтво балетмейстера”, що супроводжується новітніми тенденціями образотворення, виконання та сприйняття танцювальних творів.

Третій розділ “Музично-хореографічна площина танцювальної культури” звертає увагу на важливість розуміння музичної складової хореографічного мистецтва. Акцентує вагомий внесок композиторів на розвиток хореографії сучасності у тісній співпраці з балетмейстером виконавцями. Значимим питанням постає проблематика підбору музичного матеріалу виконавської майстерності концертмейстера в контексті фахової підготовки хореографів.

Четвертий розділ “Постать в контексті розвитку хореографічного мистецтва України” присвячений питанню утвердження процесів становлення українських педагогічних мистецьких новаторських пошуків особистостей провідних митців України, в тім числі Галичини, підносять значимість їх напрацювань становлення хореографічного мистецтва України.

П’ятий розділ “Сучасний поліжанровий дискурс хореографічного мистецтва” розкриває питання синтезу мистецтв і хореографії у поєднанні кращих традицій і новаторства, що є проявом філософії творчості та взаємодії мистецько-творчих чинників сучасності.

Це видання присвячується 10-річчю з дня започаткування вищої освіти у Львівському національному університеті імені Івана Франка у сфері хореографічного мистецтва – ліцензування спеціальності 024 “Хореографія” галузі знань 02 “Культура і мистецтво” (2010) за освітніми програмами бакалавр, магістр, освітньо-науковою програмою доктор філософії. З ініціативи провідного соліста Львівського національного академічного театру опери та балету імені Соломії Крушельницької народного артиста України, професора кафедри Олега Петрика, та підтримці тогочасного ректора Університету професора, академіка НАН України Івана Вакарчука та завідувача кафедри – народного артиста України, колишнього художнього керівник Львівського національного театру імені Марії Заньковецької, голови Львівського міжобласного відділення НСТД України, академіка АМУ, доцента, лауреата Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка – Федіра Стригуна.

Колективна монографія “Українське хореографічне мистецтво в контексті світової художньої культури (сучасний поліжанровий дискурс)” за загальною редакцією доцента О. А. Плахотнюка готова до видання, подані матеріали є актуальними і важливими з позиції впровадження інклюзивної освіти в освітній процес і можуть стати в нагоді педагогічним працівникам та здобувачам різних ланок хореографічної освіти в Україні. На основі викладеного вище вважаємо за доцільне рекомендувати цей рукопис до друку.